

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca stopi „Slovenski Narod“, jedini slovenski dnevnik, v najstarejšo leto svojega izhajanja. Prosimo vse dosedanje naročnike, da, čem prej morejo, ponovno naročnino, pa da nam še drugih, novih naročnikov pridobé. Slovensko novinarstvo je eden najvažnejših faktorjev našega boja za narodnost in svobodo, zato je treba, da ga podpira vsak narodnjak, materialno in duševno.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13 gld. — kr.
Za pol leta	6 „ 50 „
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za celo leto	16 gld. — kr.
Za pol leta	8 „ — „
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta	2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemati	3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Telegrami.

Peterburg 18. decembra. Iz Bogota se javlja, da so Rusi zasedli 12. dec.

Eleno, Zlatarico in Bebrovo; Turke po-deči so prišli do Ahmedlu. Dne 15. in 16. t. m. je bil pri Šipki hud ogenj iz kanonov in pušk.

Bukarešt 16. decembra. Osman paša je včeraj v Fratešti umrl.

Carigrad 17. dec. Mrtvo truplo Osmana paše bode sem pripeljano, da se z velikim sijajem pokoplje.

Carigrad 17. decembra. Mahmut Damat je odpotoval, da ogleda utrjenja v Adrianopolju, Filipopolju in na Balkanu. Nedžib paša prevzame poveljništvo armade v Sofiji. — Nemčija želi, da Turčija naredi separatno z Rusijo mir, brez posredovanja drugih držav.

Vojska.

Kljubu ostre zime, so začeli Rusi na vzhod proti Sulejmanu operirati, kar kaže zopetno zavzetje Elene; ravno tako kaže vzetje Zlatarice, da tudi na cesti proti Sofiji napredujejo.

Hrabri turški branilec Plevne, Osman-paša, je torej, na potu v ujetništvo, v Rumuniji umrl. Uže v nedeljo so to novico trisili, a mi jej nismo verovali, ker se je prej poročalo, da je ranjen le na nogi in da ga zdravi sam carjev zdravnik. Uzrok smrti, katera se denes tudi iz Carigrada potrjuje, morda je pa še kateri drugi, ne le rana na nogi. Turki mu bodo slovesen pogreb naredili, pa s tem Plevne ne nazaj dobili.

Ruski car je bil po padu Plevne poslal carici tale telegram: Urá! Popolna zmaga. Osman-paša je denes zjutraj poskusil naše linije prodreti, a bil na Plevno nazaj vržen, katero smo bili mi uže zasedli, in prisiljen udati se na milost in nemilost. Ti veš, kako

sem vesel in iz celega srca hvaležen Bogu. Jaz sem se še le ob 6. uri od baterij vrnil. Želja je moja, da daš zahvalnico peti v velikej cerkvi.

0 padcu Plevne.

(Telegram v ruske „Novoje Vremja“.)

Bogot 11. decembra.

Položaj Turkov v Plevni je bil veliko hujši, kakor so pisali po časnikih, in prebežniki so imeli prav, ko so pravili, da je stanje vojske Osman-pašine obupno. Sedaj vemo, da so Turki stradali v Plevni ves mesec. Poslednji teden so pobrali oni moko od Bulgarov in spekli 47.000 hlebov. To so bila zadnja sredstva. Meso se je dajalo samo nizamu in sicer v malih porcijah. Na to vojsko je Osman posebno računil, pripravljaje se, da bi prodrli. Vzetje Karsa je spravilo ob pogum armado, a Osman nij nehal upati o pomoči do 24. novembra, ko je izvedel o dejanjih naših vojsk v nameri k Orhanju. Vsako upanje na pomoč je izginilo. V vojski se je pričel tako silen ropot, da je bil Osman primoran, preoblačiti se in spati v raznih šatorih, boječ se ubijalcev. Nij ostalo družega — prebiti se. Dan izpada je bil naznanjen 9. december — nedelja. Vsakemu vojaku se je dalo piškotov za šestdnevni živež in po sto in petdeset patronov. Tope za reservo so pripeljali v mesto. Baterije so molčale, ker so hoteli prikriti dviganje in napraviti ga, kolikor mogoče, tajno. Bolne in ranjene, koji niso mogli slediti za vojsko, so pustili na mestu, a lahko ranjeni so se vstopili mej čete. Zvečer, 9. decembra, se je armada Osmanova sešla pod Vidom. Nepotrebno orožje je bilo odloženo v cerkvi, nekatere baterije so vrgle proč svoje tope, da bi se lože premikale, druge so napravile tran-

Lintek.

O vednostnem časopisu „slovenske Matice“.

Nij davno, kar so časniki sporočili, da namerava „slovenska Matica“ vednostni časopis izdajati. Kakor meni, bo se tudi komu drugemu godilo, da o tej nameri samo ono naznanilo ve.

Ker je tako početje jako važno, in ker sega v ekonomični del gmotnih in duševnih močij slovenskega naroda, vredno je, javno o tem izpregovoriti. Ker je taka namera sama na sebi lepa in hvale vredna, treba jo je dobro ogledati in, ako mogoče, tudi podpirati, da se uresniči. Moj namen je, vsaj javni razgovor o „vednostnem časopisu“ provzročiti.

Slovenci so uže toliko počeli, da bi jih bile uže samo poskušnje obogatile, ko bi bili

odvisni od teh tudi učinki. V poskušnjah nam je uže toliko izpodletelo, da moram uže za naprej pogum tam pripoznati, kjer vidimo nova početja snovati.

Ako omenjeni „vednostni časopis“ zares oživi, in ako ostane pri življenju, bo gotovo koristil in marsikaki potrebi ustregel. Koristil bo uže s tem, da bo pomagal vednostne izraze v domačem jeziku množiti in širiti. Čutimo namreč dobro, da smo še zelo okorni, kadar hočemo o vеди v pismu in govoru po domače kaj povedati. Ustrezal bi pa tak časopis tudi pisateljem, ki bi radi kaj vednostnega v domači prid prijavi, pa nemajo predala sposobnega za to v domačih javnih organih. Ravno tako bi marsikakega, dozda lenega, sposobnega k dotičnemu delu spodbudil in na to stran posredno pomnožil na obče narodno duševno moč.

Potrebo takega časopisa pa čutijo zlasti tisti, ki se zanimajo za naznanila in raz-

sojevanja novih duševnih izdelkov. Dozdaj so takim željam le pomanjkljivo in nedosledno časopisi drugih predalov ustrezali, ko so kako novo knjigo tu pa tam naznanjali; najdoslednejši so bili v tem tisti časniki, kateri niso — nič prinašali.

Novi časopis pa bi s to nalogo drugim časnikom prostora prihranil za njihove namene in bi se svojim bistvenim namenom izdatnejše pomagal dotičnemu občinstvu.

In kdo ne čuti, da so slovenske kritike o novih vednostnih knjigah do zdaj bolj vse drugo, nego vednostne? Vsaj tu bi bilo moč diletantom upirati se!

Iz samo tega je razvidno, da namera „slovenske Matice“ nij iz samovolje nastala.

Prašati je le, pod kakimi pogoji je mogoče takemu časopisu mej Slovenci živeti.

Toliko produktivnih in delavnih močij mej pisatelji Slovenci gotovo imajo, da bi

šeje, da bi po njih odpeljali, ko bi bilo treba, strelbe. Noč je prošla v vročem delu, v pripravljanju k boju. Do svita so Turki naredili dva mosta, porabivši za to vozove in deske.

A tudi naši niso spali. Ogleduhi so bili zapazili premikanje in naznanili glavnemu stanu. Na mah je bilo vse pripravljeno za nasprotno dejanje. Zarjo so Turki prestopili Vid, v gruči 40 tisoč ljudij, in trčili ob tretjo grenadirsko divizijo z namenom probiti se v Brkovicu, kjer so bili naši obrazovali silno utrjeno pozicijo. Najstrašnejši boj je trpel štiri ure. Utrdbe hodijo iz rok v roke, radostni krik „ura“ se je mešal z veselim „allah“. S prva je pričel boj Sibirski grenadirski polk, koji se je bil z očaralno hrabrostjo in bil nemudoma okrepčan z rezervami. Turki so slednjič zmeti, njih reserve vržene nazaj. A v tem času je uže Skobeljev nastopil in vzel zadnje turške redute, za kojimi so Turki menili dobiti prikritja za novo obrambo. Bolj in bolj jih oklepajo. Junašk boj na obeh straneh. Ob devetih zjutraj marširajo v zapuščeno Plevno Rusi. Turki se še vsi boré. Osman-paša poskusi poslednjo reč — zapodi se naprej in potegne za saboj vojsko, a kmalu je ranjen. Družni napad naših vojsk spravi Turke v obupnost; oni uvidijo, da se preriti nij moč in pokažejo beli prapor; a vsled dima se zastava ne vidi in naši še vedno naskakujejo. Vdrugič, vtretjič pomolé Turki beli prapor in niti eden vojak se mej tem ne prorije skoz napadajoči obod. Ranjeni Osman-paša se oddalji na brzojavno postajo in ukaže dvigniti belo zastavo včetrtič. Tedaj je boj končan. Osman-paša je objavil, da se armada uda brezpogojno na milost carja, in da on prosi le, naj se varuje imetje častnikov. Car je bil takrat v 27. reduti, odkoder je gledal in sledil za svojimi krdeli, ki so se razpostavila mej Opancem in Medvenom. Veliki knez glavni poveljnik se je odpravil za Vid ter se zahvalil grenadirjem. K njemu so privedli Osman-pašo. Veliki knez ga je prijazno sprejel ter mu izrazil svoje spoštovanje radi njegove hrabrosti in svita velikega kneza je ploskala junškemu branitelju Plevne in kričala mu „na zdar“. Veliki knez je dovolil Osmanu prenočevati v Plevni, da so mu mogli dobro in mirno preobvezovati rano. Načelnik njegovega štaba, Tefvik-paša, je prenočil pri Skobeljevu. Naša vojska je po noči stražila Turke.

Denes 11. decembra o poludne sta bila car in veliki knez pri zahvalnej službi bo-

žje v turške reduti št. 5; potem se je glasila „večna pamjat“ v boju padšim in dalje se nagrade: Red sv. Jurija 1. stopinje — velikemu knezu, glavnemu poveljniku; sv. Jurija druge stopinje: Totlebenu, Miljutinu in Nevojčickemu; sv. Jurija tretje stopinje: knezu Imeretinskemu in Ganeckemu (načelniku grenadirskega oddelka) in četrte stopinje — Levickemu in načelnikom grenadirskih divizij: Sevičnemu in Danilovu. Koj potem je car jahal v Plevno. Pričujoč je bil pri božjej službi v plevenskej glavnej cerkvi, potem pa je zajutrkoval v bolgarskej hiši. Ob času zajutрка je car poklical k sebi Osmana pašo. Ko ga privedejo, obrnejo vsi pozor na-nj, oficirji mu dajo čast, car mu pa da sabljo nazaj in mu ukaže, da jo sme nositi v Rusiji. Ko je Osman paša odhajal, zaslišali so se občni „živio“ pričujočih in kriki pozdrava.

Hiše in imetje Bolgarov je celo. Bolgari nemajo še preveč povoda pritoževati se nad Turki. Skobeljev je imenovan za vojnega poglavarja Plevne in komandér Suzdaljskega polka, Panjutin — za njenega poveljnika. — Natančnosti slede v dopisu.

Nemirovič — Dančenko.

Govor slovenskega poslanca dr. J. Vošnjaka

(v 319. seji državnega zbora dne 11. decembra 1877).
(Konec.)

Po resoluciji soditi, vidi se, kakor da je gospod finančni minister pojasnilo odrekel budgetnemu odseku, tako, da je ta prisiljen vpliv vse visoke zbornice zato porabiti, da skloni gospoda finančnega ministra do tega, da on da zaželeno pojasnilo.

Da bi se budgetnemu odseku ali gospodu finančnemu ministru kaj tacega oporekalo, bilo bi po motiviranju v poročilu neopravičeno, in tako pridem do nasprotnega zaključka, da namreč tudi budgetnemu odseku nij na tem ležeče, da bi se ta stvar končno popolnem rešila in da se svojimi predlogi samo pomaga vse zavlačevati.

Proti takovemu postopanju pak moram jaz protestirati v imenu davkoplačevalcev, ki imajo pravico, jasno gledati, kjer gre za porabo državnih denarjev in kateri so svoje dni dobili določno zatrijlo iz ust njega ekscelece gospoda finančnega ministra raz tega ministerskega sedeža, da se ne bode izgubil niti eden krajcar onega denarja, katerega imajo izdati državne posojilnice.

Jaz hčem samo nekatera mesta iz njega tedanjega govora v seji dne 8. novembra 1873 navesti:

On je mej drugim rekel (čita): „Ta predloga se mora tako tolmačiti, kakoršna je pred nami; ona se ima tolmačiti za mišljenje vlade, katera hče trgovini in obrtu proti popolnej varnosti mimogredoče izvanredne kredite dajati.“ Tedaj tu je rečeno „popolnej varnosti.“ Dalje stoji potem (čita): „... Zato bi mogli imeti v našem gospodarenju zagotovilo, in ne smelo bi se o tem dvomiti, da ne bodedo z denarjem davkoplačevalcev samovoljno ravnali, temuč bodedo vedeli ob vsakršnih prilikah s tem denarjem dobro gospodariti.“ On nadalje tudi misli (čita): „Kje je zapisano v zakonu, da bi se ta vsota potrositi morala...?“ Mogli bi namreč izdati samo nekoliko milijonov, a drugo bi ostalo na razpolaganje, nádeja, katera se nij obistinila, kakor mnogotera druga ne, kajti bil je porabljen ves denar. Potem nadaljuje (čita): „... in da mislimo z obrestmi in posojilom obtežiti davkoplačevalce.“ Nu, gospoda moja, davkoplačevalci so zdaj zares obteženi z vsem posojilom 80 milijonim in z 5 milijoni, katere moramo vsako leto preskrbeti si za obresti. Tudi gospod poročevalec, ki je tedaj poročal o tem zakonu, in kateri tudi denes sedi na poročevalskem sedeži, je v svojem končnem govoru istega dne, 23. nov. 1873, kar za smehoval pomisleke in skrbi, da bi se od tega denarja kaj izgubilo. Jaz nahajam v onem delu njegovega govora, kjer je o tem govoril in zagotavljal, da je popolnem varno, skoraj pri vsakem stavku priznavanja z leve (čita): „Dobro na levej!“ „Veselost na levej.“ „Živahna veselost na levej.“ Klici z leve: „Prav dobro!“ „Vrlo!“ potem zopet: „Zadovoljnost in rokoplask z leve.“ itd.

Da, to so bili veseli dnovi v tej visokej zbornici, ko so privolili teh 80 milijonov. (Veselost.) Vse je gospoda poročevalca radostno pozdravljalo, to je, gospodje one (leve) stranke v visokej zbornici; mi smo seveda neradi verjeli, da se od teh 80 milijonov ne bode izgubil nobeden krajcar. Osebito se je takrat gospod poročevalec obračal proti pomislekom gospoda poslanca Lienbacherja, kateri se je bil izrazil, da se mu menjice z dvema podpisoma ne vidijo zadostno potrjilo varnosti. Gospod poročevalec je takrat kot trgovec poučil netrgovca Lienbacherja s svoje ka-

brez zadreg utegnili tak list polniti. Zaradi tega tedaj smo uže zdaj brez mučnih skrbi.

Važnejše je vprašati: kdo bo ta list čital? Komu bo tedaj namenjen?

Pridevek „vednostni“ časopis kaže, da nehče samo en predmet, samo en oddelek iz te ali one vede obdelovati. Kakor hoče „slovenska Matica“ vedo sploh gojiti, ravno tako je dosledna, če se drži v svojem organu še iz drugih vzrokov enakega načela.

Iz tega sledi, da se bodo shajali na tem torišču lahko raznovrstni strokovnjaki. Strokovnjak je pa proti strokovnjaku bolj ali manj — homo laicus in zato tudi v poštu od drugega odvisen. Ta resnica pa neizogibno terja, da ne sme biti v tem časopisu pisava strogo strokovnjaška! Slog bo moral tedaj tak biti, kakor ga veda sploh za izobraženo občinstvo zahteva. Ker pa je upanje, da ne bodo brali časopisa samo strokovnjaki, če tudi raznovrstni, ampak tudi drugi omikanci, je ter-

jatev, da bo moral slog omikancem sploh umljiv biti, še večja in mogočnejša.

Nasprotno sledi iz tega nekaj, kar bo na korist in v potrebo časopisu samemu. Izobraženci se namreč nemajo bati, da jim bo časopis samo strokovnjaške in suhoparne preiskave podajal. Kdor koli tedaj vednostne knjige brati zna, bo smel glede sposobnosti segniti po tem časopisu. „Slovenska Matica“ pa si gledé te strani pridobi lahko naročnikov ne le mej svojimi udi, ampak tudi mej vsemi izobraženimi Slovenci. To je tedaj ne le notranji, ampak tudi zunanji pogoj, katerega „sl. Matica“ ne sme prezreti, ako hoče načeloma naročnikov pridobivati in tako časopis tudi gmotno opreti.

Ali s primerno pisavo vrsta pogojev še nij končana. Gledati je treba tudi na to, kaj bo ta časopis prinašal.

Ker ima postati „vednosten“, bo vse drugo izključeno, kar ne spada k vedam.

To se samo ob sebi razume. Imeli bomo torej prvikrat organ, ki ne bo na pr. vede in umetnosti mešal. Leposlovstvo in vse druge obore bo drugim listom prepuščal. O takih se bo smel le toliko pogovarjati, kolikor spadajo v področje vednostnega razvitka. Ker pa imajo Slovenci na pr. leposlovne liste, bo modro, ako jim bistveno tudi teoretični del njihovih predmetov prepusti.

Pametno bo tudi, ako vedo o etiki izključiti, tembolj, ker Slovenci ta del za mejsojno obnašanje od drugod zajemajo, in ker se etika in estetika še vedno mej omahljivimi načeli zibljuje.

Pa če tudi to in ono uže vsled naslova časopisovega odstranimo, ostane še vedno mnogo, mnogo oddelkov.

Vsega ne bo mogel časopis podajati uže zaradi razmerno malega prostora, kateri mu je uže zanaprej odmerjen. Na dobro bo prišlo za to stran, da na pr. matematika uže sama

tedre, da gre pri menjicah z dvema podpisoma za takove papire, katere dobode obrtnik ali trgovec od svojega jemalca in z njegovim podpisom ter jih za dobljenje denarja dá naprej, in to gotovo niso slabe menjice.

Nadalje je podučil gospoda poslanca Lienbacherja, kaj je dolgovidna (langsiehtig) menjica. Te menjice so zares postale prav dolgovidne (velika veselost), samo da nam pri tem dolgovidu ostane poznejši vid prazen. (Klici z desne: Prav dobro!) Gospoda moja! Ako se bodo ženske enkrat na toliko emancipirale, da bodo, kakor sedaj uže po poštnih in telegrafskih uradih, tudi po minister-skih sedežih ministri v ženskih oblekah sedeli, potler ne bomo izrecil, ki bodo odtod prihajala, tako ostro sodili. Od mož pak imamo zahtevati, da to, kar se s svojo možko besedo obljubijo, tudi možato izpolnijo. (Klici: Čujte!)

Ako se od mājhenega davkoplačevalca vé z davčnim vijkom izviti zadnji krajcar, zakaj se z velikimi, kateri so podprti z milijoni, ravna tako dobrostno in milostljivo? Ako tudi pritrdimo, da pri takih denarnih kupčijah zmanjka kake vsote, ako se tudi še toliko pazi, je vendar čisto nezaslišno, da bi od 18 posojenih milijonov bili vrnjeni samo 4, ostalih 14 pak, ali več nego 75 odstotkov vsega zneska, da bi se izgubilo.

Ker se budgetni odsek omejuje samo s formalno stranjo vprašanja, ter nehče preiti v meritoričnost, nastaje sum, da je njemu in vladi le na tem ležeče, da se stvar še dalje zateza.

Zatorej, in zaradi uzroka, da bi sprejem te resolucije utegnil biti skoraj za potrjilo in odobrenje postopanja vlade in državnih posojilnic, a mi v tem ravnanji vidimo slabo gospodarenje z državnimi denarji ter oškodovanje državnega zaklada, ki se ne more po nobednem zakonu opravičiti, bomo jaz ter moji cenjeni somišljeniki v tej visokej zbornici glasovali proti predloženi resoluciji. (Dobro! Dobro! na desnej.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. decembra.

V **državnem zboru** je večina poslancev nemške stranke s 125 proti 63 glasom zavrgla nasvet dr. Kusyja in Vošnjaka, da bi se postavil odbor dvanajstih udov, ki bi preiskaval, kako vlada dela s postavo o tiskov-

na sebi se ne bo temu listu silila. Iz enakih vzrokov bo tudi kemija in fizika izbirčna v blagu, koje boste temu listu tu pa tam ponujali.

Na dalje pa tak časopis nema v prvi vrsti vedo kot tako množiti, ampak njene resnice na zunaj širiti in tako specifično Slovence ž njo bogatiti.

Sicer se bo še dalje razvidelo in nij še s tem rečeno, da bi moralo vse le posneto biti. Vsak pisatelj je lahko v sestavah in zvezah samostalen, izviren. Tudi bo to ali ono resnico na novo in z novih stranij ta pa oni pisatelj osvetil, izvedel. Samo ne bo smel pozabiti, da „vednostnemu časopisu“ izvornost prvi namen nij in tukaj ne sme biti. Sicer so važne izvornosti redka prikazen, za katero vsak pisatelj še drugod mesto najde, ako je tako srečen, z novimi zakoni vedo pomnožiti.

(Konec prihodnjič.)

nej svobodi in pravici združevanja. Minister Lasser je dejal, vlada se ne bode dala „strahovati“ in bode postavo rabila. —

V **Pešti** so Magjari naredili bili v nedeljo malo revolucijo, da bi vlado resp kralja prisilili, zoper Rusa vojsko začeti. Vpili so, naj Tisza odstopi, pobijali so okna, na ulicah govorili zoper vlado, topli policiste, klicali Andrassyju pereat. Voiaki, Slovanje, so potem red naredili. Magjarski „pebelj“ v Pešti hoče našej celej monarhiji vneno politiko s pouličnim krikom diktirati. Magjarsko betjarstvo čedalje nesramneje postaje zoper Slované.

Vnane zadeve.

Rusko „Novoje Vremja“ piše: „Megla se je izgubila, svobodno solnce slovanskih narodov se dviga. Vshod bo naš. Carigrad mora slovansko mesto biti, ruski kanoni Črno morje čuvati.“

Na **Francoskem** je uže 39 prefektov, kreatur bonapartovskih, demisijoniralo, ker vedo, da bi sicer odstavljeni bili. Iz dežele se industrialci Mac Mahonu zahvaljujejo, da je naredil konec krize. Zaupa mu pa vendar nihče prav. — Senat je sprejel postavo, vsled katere se budget za dva meseca sprejme, a davek dovoli za 4 mesece pobirati.

Dopisi.

Iz Kopra 16. decembra. [Izv. dop.] Svetovni glas „Plevna je pala“ prouzočil je v slovanskih koperskih kandidatih radostno razburjenost. Zbrali so se 11. t. m. Slovenci in Hrvatje, da slavé velikanski slovanski čin. Sklenili so napraviti v četrtek po poludne, to je 12. t. m., izlet s petjem in govori o rusko-turške vojski v bližnjo slovensko vas Pohege. — Ob 2. po polu dne zagrmí takoj pred mestom iz 35 grl „U boj!“ Slišali so se mej petjem navdušeni Živio- in Slava-klici ruskej zmagi in slovanskej vzajemnosti. Prepevajoč „Naglo bratje“ pridejo v omenjeno vas, kjer jih je zvedavo slovensko ljudstvo koj obkolilo. Zbrali so se vaščani okolo nas in poslušali z odprtimi ustmi petje, napitnice osvoboditelju uboge raje in govor slovenskega kandidata o rusko-turške vojski in padu Plevne. Ljudstvo je bilo jako navdušeno za Ruse. Židane volje vračali so se okolo 5. zvečer domov, prepevaje domače pesni. Italijani in drugi nam sovražniki se od jeze kar krčijo, kojim pa neustrašeni kličemo: Slava Rusom! — Živela prihodnjost Slovanstva!

Iz Ajdovščine 12. dec. [Izviren dopis.] Naše vrlo društvo „Edinost“ napravilo je bilo dne 8. t. m. prav zanimiv večer z obširnimi programom, obsegajočim petje, deklamacije, samospelve, igranje na glasoviru, srečkanje in šaloigro v enem dejanji: „Visoki C“.

Točke petja: „Mati pri zibeljki“, „Solza“ in „Jadransko morje“ izvršil je „Slavčevi kvartet“ tako izvrstno, da rokoploska in živio-klicev nij bilo ni konca ni kraja; zadnji dve pesni morali ste celo ponavljati se. Slava g. Hribarju, kateri je petje vodil!

Deklamacija: „Devica Orleanska“, izvršena po gospodični Josipini Šapla, bila je od zbranih s popolno pohvalo sprejeta; obnašanje deklamovalke bilo je deklamaciji prava duša, kar primerno izvršiti gotovo nij lahko. Živio- in slava-klici značili so deklamovalki popolno priznanje občinstva.

Druga deklamacija: „Devica 20., 30. in 40. leto v samskem stanu“, izvršena po gospodični Klosse, bila je z burnimi rokoploski, živio- in slava klici sprejeta. Obe deklamovalki sti se morali vsaka po svojej izvršenej nalogi še enkrat občinstvu na oder prikazati.

Samospeva sta bila izvršena, prvi po g.

Dragotinu Seppenhoferju, kateri ima zares prijeten, čist in mil glas tenora in drugi: „Nezakonska mati“ pa po predsedniku društva, gosp. Angelu Casagrandetu, prav dobro, posebno prvi, izvrstno dovršena. Kar gospod Casagrandov bariton zadeva, opomniti bi bilo le, da ga nekoliko pretrilerično izvaja.

Tudi ta dva gg. izvrševalca programovih toček morala sta se po dovršenih nalogah še enkrat na odru občinstvu vsled burnih rokoploskov in živio-klicev prikazati. Živila!

Igranje na glasoviru izvrševali sta prav izvrstno, deloma skupaj, deloma posamezno, gospa Gasteiger in gospodična njena sestra; tudi tema dvema programovima izvrševalkama bil je gromoviti aplavz in živili v delež.

Kar pa zadeva igro „Visoki C“ v enem dejanji, priznati se mora, da so bile vse osebe vsaka svojejadi popolnem kos in da se je impozantno izvršila. G. Perozzi bil je duša igri, predstavljal je profesorja Trnovca, contra puncta, tako dobro, da bi ga kak izurjen mestni igralec bolje ne bil mogel. Ravno tako sta bila Mostač (g. Anton Poljšak), kakor oni Štefan Vojnik (g. Ivan Tosi), vsak na svojem mestu; posebno strojar Vojnik je s svojim humorom mnogo smeha provzročil. Naj pridete tudi Trnovčeva sestra in njegova hči — Rozalinda in Edvina na vrsto. Prvo je predstavljala gospodična Marija Semič in drugo pa gospodična Amalija Repič tako dobro, da bi bilo misliti, da sti uže izurjeni igralci na odru. Ali opomniti se mora, da sti se sedaj prvokrat na deskah, ki svet pomenijo, javno prikazali, in svoj vrli talent za dramatične predstave izjavili. Kar je vse opombe vredno, je to, da je bil govor vseh igralcev strogo in čisto ter razumno in prijetno izvrševan; opazovati nij bilo nobenih apostrofov, še manj pa lokalizmov in napačnega naglaševanja. Vsi igralci želi so zasluženih živio- in slavaklicev ter ogromnega rokoploska toliko, da so se morali skupno še enkrat zbranemu ljudstvu na odru prikazati. Bog jih živi! Le vrlo naprej za narodovo omiko in napredek!

Po dokončanej veselici popevalo in kratkočasilo se je v društvenih sobanah še pozno črez polu noč mej mnogovrstnimi napitnicami raznega narodnega zapopadka.

Čisti dohodek te veselice namenjen je blagemu činu, v podporo pogorelcov Ročinjskih.

Slavnemu in vrlemu društvenemu odboru „Edinosti“ izreka se pa tukaj presrečna zahvala za tako kratkočasni in mični večer, ter se ob enem naprosi, da blagovoli zopet v kratkem, posebno pa še v predpustnem času, nam zopet mičnih zabav in veselice omisliti. Živili vsi skupaj!

Pad Plevne, tukaj nocoj zvečer po telegrafu privatno naznanjen, izbudil je gromovito navdušenje. Bratom Rusom gromoviti hura, živio in slava!

Domače stvari.

— (Narodni jezik.) Hrvatska vlada je ukazala, da morajo hrvatski župniki na farnih pečatnikih skozi in skozi hrvatske vpise imeti vrezane, da bode hrvatskemu narodnemu jeziku v vseh oddelkih javnega življenja pravica dana. Druga naredba ukazuje, da se imajo matice in izpisi iz njih le hrvastko voditi. Naj naši slovenski gg. župniki isto tako delajo, kakor se Hrvatom ukazuje. Pri nas žalibog nema kdo ukazati kaj tacega, zato uvedimo narodni svoj jezik povsod prostovoljno, kjer moremo, v javnost.

— (Učiteljski tovariš), ki izhaja tu v Ljubljani že 17 let, naznanja novo naročbo in pravi: „Slovenskim novinarjem sploh, tako tudi nam, pot nij s cveticami potresena; a dolžnost je vsakemu šolniku in mladine vzgojatelju, da dela po svoji moči za duševni napredek svojega rodu, kajti stvar naša bi bila izgubljena le tedaj, kadar bi se mi sami odtegnili delu, česar nas Bog varuj!“ Res!

— (Ukradenih) je bilo v soboto večer gosp. Železnikarju, krojaču v čitalnični hiši, iz miznice 170 gold. Tatu še niso dobili.

— (Vranska narodna čitalnica) napravi dne 26. decembra t. l. ob 6. uri večer občini zbor s sledečim programom: 1. predlaganje društvenega računa. 2. Volitev odbora in potem tombola. Vse častite ude uljudno vabi Odbor.

— (Dražba bikov,) nakupljenih od štaj. kmetijske družbe za povzdigo goveje živine, vršila se je 19. septembra v Celju, in 18. oktobra v Mariboru. Za celjski okraj so se prodali 4 biki muric-dolskega plemena. Kupili so jih g. Anton Pintar v Podvinu, g. Ignacij Tiber v Laškem, g. Miha Jagel pri sv. Juriju na južni železnici in g. Janez Kralj v Bukovcu. V Mariboru se je prodalo 14 bikov marija-dvorskega plemena; 4 izmed teh je pridobil okrajni zastop v Slov. Gradcu, 1

srenja Ljutomer, 1 srenja sv. Jakob v slov. goricah, 1 g. Janez Girstmajer v Mariboru, 1 g. Janez Dobaj pri sv. Jurji na Pesnici in 1 g. Feliks Schmitt v Mahrenbergu. Vsak teh kupcev je dolžen skozi 1 leto bika dobro rediti in ga dati na krave posestnikov dotičnega okraja spuščati, proti 60 kr. plače vsakokrat.

Loterijske srečke.

V Trstu 15. dec.: 43. 10. 56. 87. 47.
V Linci 15. dec.: 45. 52. 19. 23. 40.

Dunajska borza 18 decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld.	85
Enotni drž. dolg v srebru	66	"	90
Zlata renta	74	"	80
1860 drž. posojilo	113	"	25
Akcije narodne banke	795	"	—
Kreditne akcije	209	"	—
London	119	"	15
Napol.	9	"	56
C. kr. cekini	5	"	64
Srebro	104	"	85
Državne marke	58	"	90

Rudolf Kirbisch,

sladničar na kongresnem trgu,
priporoča čestitemu p. t. občinstvu svojo obilno

zalogo slaščic
za božične praznike.

(360—5)

Zelo pripravna hiša

s prodajalnico raznega blaga se prodaje prav v ceno in pod najugodnejšimi pletvi v mestu na Koroškem, kamor ob tržnih dneh zahaja mnogo ljudij.
Ponudbe z naslovom „A. Z. 500“ sprejemlje opravništvo „Slov. Naroda“.

(391—2)

Za pričakajočega božiča
Na veselost otročiča
Lepe igrarice jaz ponujam,
Ker se

„Andrej Schreyer“

imenujem.

Punce, oblečene in samo v srajci,
Tudi take, ki vpijejo: mama in papa,
Živali z repetnicami, posebno lepi zajci,
Ognjišča in kuhinje iz črnega pleha.
Konje in krave, pesi in osle,
Slone pa kače in druge zverine,
Mačke in tigre, leve in kozle,
Ptice in paze, najlepši peteline,
Rogove za lovce, gosle, kitare,
Čake in sablje, flinte in bobne,
Trompete in flavte, in druge piščare,
Orgelce in harmonike, velike in drobne,
Jaslice, gledališča in stole za otroke,
Železnice z masino in naslikanim vozom,
Arhe Noeta in vozove za pelat na roke,
Prodajalnice z blagom v prahu in kosam,
Postelje in zibelke, kostanje in škrine,
Bukvice s podobam, smešne in verne,
Leteli angelji in tisoč drugih reči,
Zgornji gospodom posebno priporoči.

(373—3)

Tuji.

17. decembra:

Pri Slonu: Kotarba iz Krakova. — dr. Eržen iz Litije. — Mandelo izpod Krima. — Margani iz Dunaja.

Pri Malič: Seffers iz Dunaja. — Lichtenberg iz Dolenjskega. — Schläpfer iz Trsta.

Pri Zamorel: Wald iz Kamnika. — Dudaš iz Loke.

Rajmund Krisper,

trgovec v Kranji,

priporoča svojo zalogo moke, katera se dobode v vseh vrstah v njega filijali št. 130, namreč št. 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 in 9, za prihodnje praznike na veliko in na drobno, kakor tudi otrobe ter vsakovrstne igrarice.

(392—2)

Ne milijon

zastarelih in neukusnih domačih in tujih, nego mnogo stotin naj-novejših, najelegantnejših in najukusnejših galanterijskih izdelkov, osobito primernih

za božična in novoletna darila,

priporoča na izbiro čestitemu p. t. občinstvu

Leopold Pirker

ter jih prodaje po najnižjih cenah in to še toliko bolj zaradi tega, ker je sklenil upreti se vsakej sleparske konkurenciji.

(374—3)

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

FILIPA NEUSTEINA,

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila.

Tisoč sprical je o tem.

P. n. občinstvo naj se varuje pred nakupom slabih ponarejanj, ki nemajo nikakoršnega vspeha, in se prosi, da samo one specialitete za prave sprejme, ki nase firmo nosijo.

Neusteinove posladkorjene pile sv. Elizabete za čiščenje krvi

leško odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, žilnici, boleznih pranih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zapreje, pravi vir največ boleznij. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te bice. 1 valar, 8 škatuljic, s 120 pilami, stane 1 gl., posamezne škatuljice 15 kr.

Odlikovane so z jako častečim spricalom dvornega svetovaleca prof. Pitha.

Beaume Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem ne-velemu lasu vsako barvo (črno, rjavno, rumeno) 3 gld.

Orientalni prah za dame, da koži gladkost, finost in mehkost, (belo ali roza) 1 gld. in 50 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za težko zo- najljši uspeh 1 gld. 50 kr.

El Benito, edino dobro sredstvo proti izpad- las in odpravljenju luskin 1 gld. 80 kr.

Kondensirano švicarsko mleko a 65 kr. Nestlejeva otročja moka a 90 kr. Dr. Golijev jedilni prah a 84 kr. Popova anaterinova ustna voda a 1 gld. 40 kr. Liebigov mesni ekstrakt 1/8 funta 84 kr. Dr. Pfeffermannova zobna pasta a 1 gld. 25 kr. Poltova resedna pomada a 1 gld. 50 kr. Dr. Brownova pomada za obranjenje las a 2 gld., so vedno frijni v zalogi. Veliko skladišče parfimerij, mil, pomad itd. prvih pariških firm. Čokolade francoskega društva od 60 kr. do 3 gld. funt. Prvi ruski čaj a 1 gld. 1/4 funta. Skladnice vsakojakih instrumentov za zdravljenje, kakor samoklistiri, brizgalnice, bandaze, jako ceno. Velika zaloga zobnih krtacic, smink, in drugih toaletnih reči.

Priporočamo p. n. občinstvu zdravila v posladkorjeni obliči, kakor: kinin, kopaiva, doverski praški, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarber, dvojno ogljenokisla soda, magnezija itd. po najnižji ceni.

Najznannejše farmacijske specialitete in parfimerije iz Francoske, Angleske, Amerike, Nemčije, Švice in Avstrije so pri nas vedno za dobiti.

■ Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštnemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate. ■